

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра туризму

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК8. Географія туризму
(обов'язковий)

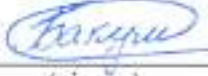
Спеціальність	ІЗ Туризм та рекреація
Освітня програма	Туризм
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Розробник: А. В. Новікова, к.с.-г.н., старший викладач
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

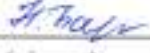
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри туризму	протокол №12 від 10.06.2025 року. Завідувач кафедри <u></u> <u>О. В. Коваленко</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
--	---

Погоджено:

Гарант освітньої програми О. В. Коваленко
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується ОП О. М. Бакуменко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана: Л. І. Єпик (додається)
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Н. М. Баранік)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата 01.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Географія туризму		
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Туризму		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОПП «Туризм» Спеціальність ІЗ «Туризм та рекреація»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Семестр та тривалість вивчення	І семестр (д.ф.н.); 1-15 тиждень, І семестр (з.ф.н.);		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) денна / заочна форма навчання		Самостійна робота денна / заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	
		Лабораторні		
	І семестр	30/2	30/-	-
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Новікова Анна Віталіївна, к.с.-г.н., старший викладач кафедри туризму		
11.	Контактна інформація	Ел. адреса: anovikova1208@gmail.com , кафедра туризму, кабінет 211с		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Теоретична та практична підготовка студентів щодо формування сучасного суспільногеографічного мислення та системи загальних та спеціальних компетентностей з теоретичних основ вивчення географії туризму, формування міжнародних туристичних потоків та особливостей територіальної організації туризму в світі.		
13.	Мета освітнього компонента	Метою навчальної дисципліни є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань з теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування базового світогляду щодо впливу географічних умов на формування туристичного продукту, а також умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін шкільної програми як: біологія, географія, екологія, а також є основою для: Туропереїтинг, Основи рекреації та курортної справи, Основи екскурсійної діяльності, Міжнародний туризм.		
15.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом не зараховується.		
16.	Ключові слова	Географія, туризм, подорож, релігійний туризм, діловий туризм, адаптивний туризм, сільський туризм, екологічний туризм.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ПРН
ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни.
ПРН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни.
ПРН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу. <i>Денна / Заочна форма навчання</i>			Самост. робота	Рекомендована література
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з / семін	Лаб. з.		
Тема 1. Концептуальний базис географії туризму 1.1. Основні атрибути географії туризму. 1.2. Сучасні наукові парадигми, теорії, підходи та методи дослідження у географії туризму. 1.3. Історія розвитку туризму у період незалежності України.	6/2	6		18/29	1, 2, 8, 10
Тема 2. Туристичні ресурси та туристична дестинація 2.1. Тлумачення понять: туристичний потенціал, туристичні ресурси. 2.2. Підходи до класифікації туристичних ресурсів. 2.3. Класифікації туристичних ресурсів розвитку.	6	6		18/29	2, 4, 6, 7, 9

Тема 3. Туристичні ресурси та туристична дестинація 3.1. Природні туристичні ресурси. 3.2. Історико-культурні туристичні ресурси. 3.3. Туристична дестинація: класифікація, фази.	6	6		18/30	3, 5, 7, 10
Тема 4. Географія видів туризму 4.1. Форми туризму. 4.2. Класифікація туризму за видами. 4.3. Географія рекреаційних видів туризму. 4.4. Географія активних видів туризму 4.5. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму	6	6		18/30	1, 2, 6, 8, 9, 10, 11
Тема 5. Соціально-економічні передумови розвитку туризму 5.1. Соціальний вплив туризму в Україні. 5.2. Економічні чинники розвитку туризму. 5.3. Туристичні потоки. 5.4. Туристична галузь України. 5.5. Особливості туристичного бізнесу воєнного періоду в Україні.	6	6		18/30	3, 4, 5, 7, 9
Всього за семестр	30	30		90/148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ПРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кільк годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кільк годин
ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт	20/2	- опрацювання додаткового матеріалу за заданими темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання рефератів.	30/50
ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно- туристичного простору.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій, проведення практичних робіт	20	- опрацювання додаткового матеріалу за заданими темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання рефератів.	30/50
ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт	20	- опрацювання додаткового матеріалу за заданими темами, - аналіз проведеної роботи та підготовка до захисту пр. робіт, - написання рефератів та/або тез доповідей.	30/48
Всього годин		60/2		90/148

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Підходи до класифікації туристичних ресурсів	4 бали /4%	До 2 тижня
2.	Практична робота 2. Класифікації туристичних ресурсів	4 бали /4%	До 4 тижня
3.	Практична робота 3. Природні туристичні ресурси	4 бали /4%	До 5 тижня
4.	Практична робота 4. Історико-культурні туристичні ресурси	4 бали /4%	До 6 тижня
5.	Практична робота 5. Туристична дестинація: класифікація, фази розвитку	4 бали /4%	До 7 тижня
6.	Практична робота 6. Географія рекреаційних видів туризму	5 балів / 5%	До 8 тижня
7.	Модульний контроль (тест множинного вибору).	10 балів /10%	До 8 тижня
8.	Практична робота 7. Географія активних видів туризму	4 бали /4%	До 9 тижня
9.	Практична робота 8. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму	4 бали /4%	До 10 тижня
10.	Практична робота 9. Географія релігійного туризму	4 бали /4%	До 11 тижня
11.	Практична робота 10. Географія сільського та екологічного туризму	4 бали /4%	До 12 тижня
12.	Практична робота 11. Географія інноваційних видів туризму	4 бали /4%	До 13 тижня
13.	Практична робота 12. Економічні чинники розвитку туризму. Туристичні потоки. Туристична галузь України	5 балів / 5%	До 14 тижня
14.	Модульний контроль (тест множинного вибору).	10 балів /10%	До 15 тижня
15.	Іспит	30 балів / 30%	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Практична робота 1. Підходи до класифікації туристичних ресурсів	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 2. Класифікації туристичних ресурсів	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 3. Природні туристичні ресурси	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 4. Історико-культурні туристичні ресурси	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана, або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

Практична робота 5. Туристична дестинація: класифікація, фази розвитку	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана, або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 6. Географія рекреаційних видів туризму	0 балів	2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана, або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-10 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практична робота 7. Географія активних видів туризму	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана, або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 8. Географія культурно- пізнавального та подієвого туризму	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 9. Географія релігійного туризму	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 10. Географія сільського та екологічного туризму	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 11. Географія інноваційних видів туризму	0 балів	2 бали	3 бали	4 бали
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 12. Економічні чинники розвитку туризму. Туристичні потоки. Туристична галузь України	0 балів	2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-10 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.2. Формативне оцінювання

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Усні відповіді на окремі питання під час проведення лекцій та практичних робіт	Протягом всього семестру
3	Аналіз текстів за темами курсу опрацьованих студентом самостійно	Протягом всього семестру
4	Захист практичних робіт	Після здачі роботи
5	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіка навчального процесу

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

1. Аріон О. В. Географія туризму: навчально-методичний посібник. Київ: Обрії, 2020. 172 с.
2. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2020. 704 с.
3. Блій Г. Д., Муллер П., Шаблій О. І. Географія. Світи, регіони, концепти. Київ :Либідь, 2019. 740 с.
4. Доценко А. І. Географія туризму: навчальний посібник. Київ : В-во «Університет «Україна», 2020. 178 с.
5. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. Київ : Знання, 2021. 334 с.
6. Кузик С. П. Географія туризму: навчальний посібник. Київ : Знання, 2021. 271 с.
7. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ : Альтерпрес, 2019. 436 с.
8. Новікова А. В. Конспект лекцій з дисципліни «Географія туризму»: навчально-методичне видання для студентів спеціальності 242 «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, денної і заочної форми навчання / А.В. Новікова. Суми, 2023. 107 с.
9. Юрківський В. М. Регіональна економічна та соціальна географія. Зарубіжні країни : навчальний посібник. Київ : Либідь, 2022. 416 с.
10. Смаль І. Географія туризму: навчальний посібник. Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2022. 576 с.
11. Семенов В. Ф., Назаренко О. В. Географія туризму: навчальний посібник. Одеса : «Атлант» BOI COIY, 2020. 404 с.

6.2. Інші джерела

- Закон України «Про Туризм» № 324/95-вр від 11.02.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
- Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-15 від 05.12.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
- Закон України «Про інформацію» № 2657-12 від 25.06.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-123>.
- Інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.world-tourism.org
- Інформаційний розділ з туризму в Internet [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.travel.net

**РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)
ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ПРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		

Член проєктної групи ОП Туризм:

Коваленко О. В.
(ПІП)

(Підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✓		

Рецензент (викладач кафедри туризму)

Єпик Л. І.
(ПІП)

(Підпис)